

Hillerød Kommune

Budgetaftale 2023-26

Partierne i Hillerød Byråd indstiller dette forslag om budget 2023-26 til byrådets godkendelse ved 2. behandlingen den 28. september 2022. Det er et samlet ændringsforslag til det budgetforslag, som direktionen fremlagde til byrådets 1. behandling den 31. august 2022.

Anvendte forkortelser i teksten: ØU/Økonomiudvalget, ABT/Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget, BFU/ Børn, Familie og Ungeudvalget, ISU/Idræt og Sundhedsudvalget, KFU/ Kultur og Fritidsudvalget, NMK/ Natur, Miljø og Klimaudvalget, OLU/ Omsorg og Livskraftsudvalget og FOU/Folkeoplysningsudvalget

Hillerød Byråds mål

Velfærd i hverdagen for borgerne i Hillerød Kommune er udgangspunktet for denne budgetaftale. Vores mål er god opvækst og skolegang for børn både i det almene område, og når der er behov for særlig støtte. Vores mål er omsorg og udvikling for unge og for voksne, som lever med handicap mentalt eller fysisk, og omsorg og sundhed, når man som ældre borger får brug for hjælp. Behovet for hjælp og støtte stiger stadig mere end det større indbyggertal i sig selv giver anledning til. Den situation står alle kommuner i, og det problem er på ingen måde løst med den aftale om kommunernes økonomi for 2023, som regeringen har indgået med Kommunernes Landsforening. Vi taler på én gang om uafvendelige eller forebyggelige behov for støtte, og vi har brug for både at kunne forebygge og støtte. Udgangspunktet er det enkelte menneske, og samarbejdet om at finde løsninger kan spænde fra enkle løsninger til et meget komplekst og omkostningskrævende arbejde. Vi vælger at imødekomme kendte og stigende behov for udgifter ved at budgettere med henholdsvis 100 pct. i budgetårene 2023 og 2024, og 75 pct. og 50 pct. i budgetårene 2025 og 2026 i lighed med gængs praksis, da der pt. ikke er mulighed for at lægge beløbene ind med de fulde 100 pct. i alle budgetår.

På den måde sikrer vi tryghed for borgerne, forudsigelighed for institutionerne og dermed gode arbejdspladser for medarbejderne. Budgetterne gælder særligt stigende udgifter på det voksne socialområdet, sygepleje, specialundervisning og budget i balance på familieområdet.

Grundlaget for budget 2023-26/vilkår for budget 2023-26

1. Hillerød Kommunes andel af servicerammen er på 2,618 mia. kr. i 2023, og anlægsloftet udgør 153,9 mio. kr. Dette loft er faldet siden 2020 samtidig med at antallet af borgere er steget.
2. Hvis ikke anlægsloft og serviceramme overholdes har regeringen sanktionsmuligheder over for kommunerne. Kommunernes budgetlægning er indbyrdes afhængig, og samlet set skal rammerne overholdes.
3. 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af, at de budgetterede anlægsudgifter overholder anlægsrammen og 3 mia. kr. af, at kommunerne overholder rammen for serviceudgifterne i 2023.
4. Hillerød Kommune overholder serviceramme og anlægsloft med dette budgetforslag.
5. Hillerød Kommune bidrager med omtrent 575 mio.kr. årligt til det kommunale udligningssystem. Tilskuds- og udligningsreformen betød et tab for Hillerød Kommune i 2021 på 11,7 mio. kr., som steg til 23,4 mio. kr. i 2022 og 24,4 mio. kr. i 2023.

6. I årets budget er skatteprocenten sænket til 25,6, fra 25,85, grundskyldspromillen er uændret på 20,650 og dækningsafgiften på erhvervsejendomme er på 5,7 promille, som er det nye statsligt fastlagte niveau.
7. Ved budgettering af selskabsskat tager vi udgangspunkt i det kendte niveau for indtægterne i 2023 og fremskriver dem i overslagsårene med KL's forventninger til udviklingen på landsplan.
8. Hillerød Kommune vælger statsgaranti for 2023. I 2022 valgte vi selvbudgettering og indtægtsførte 47 mio. kr. i budgettet. KL's seneste opgørelse tyder på, at gevinsten ved selvbudgetteringen for 2022 kan være højere, og tallet efterreguleres i 2025. I budgetlægningen for 2023 anvender vi 40 pct. af det senest opgjorte merprovenu.
9. Befolkningsprognosen anslår, at der kommer 3.600 nye borgere til Hillerød Kommune frem mod 2026. Vi indregner alene indtægter i tilskud og udligning, som om kun 85 pct. af de forventede nye borgere kommer. Til gengæld lægger vi de anslåede udgifter på de demografiregulerede områder til nye borgere 100 pct. ind i budget 2023-26. Vi tager i budgetopfølgninger og ved regnskabsaflæggelsen nøje bestik af, om denne forudsætning holder.
10. Vi afdrager på den langsigtede gæld og indfrier i 2023 det store lån, som blev optaget i forbindelse med kommunesammenlægningen; det mindsker ydelserne til renter og afdrag fra 2024 og frem.
11. Reguleringer som følge af takstberegninger og tekniske ændringer i pris- og lønfremskrivninger vil fremgå af det materiale, der bliver lagt frem ved budgettets endelige vedtagelse ved andenbehandlingen i byrådet.
12. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem tal, der er nævnt her, og de tal, der fremgår af vedlagte regneark, er det regnearkets tal, der gælder.

Tillid, rekruttering, fastholdelse af medarbejdere

13. Hillerød Kommune skal sikre kvalificeret arbejdskraft, ikke mindst på de store velfærdsområder, og har fokus på uddannelse, fastholdelse og rekruttering. Der sker gennem kommunens nye uddannelsesstrategi, det fælles projekt 'en fremtid på fuld tid' og sektorvise strategier for fastholdelse og rekruttering. Ubesatte stillinger kan betyde forringet velfærd til borgerne og forværre medarbejdernes arbejdsmiljø.
14. Vi ønsker et **tillidsfuldt samarbejde** med medarbejderne i den kommunale organisation. Vores politiske opgave er at sikre gode rammer, så medarbejderne kan nå målene for og med vores borgere. Kommunale arbejdspladser som dagtilbud, skole og plejehjem har brug for ro til deres arbejde i tillid til at vi stoler på deres faglighed. Vi vil arbejde for mindre dokumentation og kontrol.

Digitaliserings- og velfærdsteknologi

15. Byrådet vil med det nye direktørområde for økonomi, digitalisering og velfærdsteknologi sætte yderligere fokus på udvikling af digitale løsninger både i forvaltningen og på vores decentrale arbejdspladser. Forvaltningen vil inden årsskiftet fremlægge en **strategi til byrådet for digitalisering og velfærdsteknologi**.

Strategien vil have fokus på gevinstskabelse og kvalitetsudvikling for borgere, medarbejdere, afdelinger og institutioner på det digitale og velfærdsteknologiske område med inspiration fra andre kommuner og KL.

Strategien skal realiseres bl.a. gennem en digitaliseringspulje, som trods en mindre reduktion i budgetaftalen er på over 3 mio. kr. årligt, og som vil kunne anvendes til implementering af en offensiv strategi.

Sundhedspleje

16. Der er et stigende antal fødsler, og samtidig stiger antallet af familier med spædbørn, der har særlige behov og skal have flere besøg fra sundhedsplejen. Vi beder forvaltningen undersøge om det er muligt med **konsultationer for forældre til spædbørn i kommunens lokaler for at omlægge hjemmebesøg**. Faglige og økonomiske fordele og ulemper ved en sådan model undersøges. Det skal sikres, at familier med særlige behov for vejledning og kontakt med sundhedsplejerske får en forebyggende indsats og hjælp til tidlig opsporing af udfordringer.
17. Hillerød Kommunes har fokus på at sikre tilbud og forebyggende støtte så forældre kan støttes i at give deres børn den bedste start på livet. Sundhedsplejen fortsætter med at screene for fødselsdepressioner også hos fædre. Screeningen foretages af sundhedsplejen, når barnet er ca. 2 måneder gammel, og er med til at forebygge efterfødselsreaktioner, som kan have en negativ betydning for tilknytningen mellem forælder og barn.

Dagtilbud

18. Vi forventer at modtage 4 mio. kr. fra staten til yderligere normering i 2023, mens vi selv er nødt til at reducere det samlede dagtilbudsområde med 2 mio. kr. i 2023 for at nå andre mål på børneområdet. På den måde vil dagtilbudsområdet igen i år opleve, at der er flere timer til rådighed pr. barn i 2023 i forhold til 2022, og normeringen vil stige igen i 2024, når lov om minimumsnormeringer træder i kraft.
19. Flere børn får behov for en specialindsats i skolen, og en del af børnene kommer fra almene dagtilbudspladser. Vi ønsker at tilbyde disse børn særlige rammer og en målrettet indsats tidligt i livet for at understøtte deres udvikling og trivsel bedst muligt, og at øge deres chance for at klare sig i et alment skoletilbud.
20. Det er ikke muligt at finde midler til at oprette særlige **ressourcepladser** nu. Vi beder forvaltningen arbejde videre med løsningsmuligheder til politisk behandling inden for den økonomiske ramme på området.
21. Der fødes flere børn og der flytter flere børnefamilier til vores kommune, og derfor får vi brug for flere dagtilbudspladser. Vi sætter penge af til at udbygge **Troldehøjen i Nødebo** og **Sommerengen i Skævinge**. I området omkring Meløse og Ll. Lyngby ser vi også et stigende antal børn. Vi ønsker derfor dagtilbud i Meløse, men på grund af en stram anlægsramme må vi udsætte beslutningen herom til budget 2024-2027.
22. Vi øger tilskuddet til familier, der ønsker at passe deres børn hjemme.

23. Hvis Ullerødskolen kan bruges til andre formål end Hillerød Dagbehandlingsskole, vil vi undersøge om den og evt. andre lokaliteter i området kan bruges til **flere dagtilbudspladser i den vestlige del af Hillerød by**. For at få tid til det udskyder vi beslutningen om etablering af et nyt dagtilbud i Ullerød til budget 2024-27. I mellemtiden er der pladser i andre dagtilbud.
24. I løbet af de senere år har flere børn fået konstateret betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og har behov for hjælp eller særlig støtte. Vi ønsker, at alle børn, uanset livsbetingelser, trives og udvikler sig, og vi skal imødekomme det stigende behov for **specialpladser**, som vi ser på dagtilbudsområdet. Vi har ikke mulighed for at afsætte økonomien nu, men vi følger økonomien tæt i budgetopfølgningerne i 2023, og lægger et nyt forslag frem til budget 2024.
25. Interessen for at lege og lære ude vokser, og vi beder forvaltningen og BFU om at undersøge mulighederne for at etablere en eller flere skovbørnehaver frem mod næste års budgetforhandlinger.
26. Medarbejdernes kompetencer har stor betydning for kvaliteten i vores dagtilbud, og vi ønsker, pædagogiske medhjælpere skal kunne uddanne sig til **pædagogiske assistenter**. Vi løfter uddannelsesniveaet ved at dagtilbuddene får lønramme til at ansætte pædagogiske assistenter. Vi kan få andel i en opkvalificeringspulje, der er afsat til uddannelsesudgifter og vikardækning i forbindelse med indførelse af minimumsnormeringer. Vi har afsat 1. mio. kr. til denne indsats, som øger kvaliteten i dagtilbud. Vi vil i budget 2024-27 arbejde for at finde varige midler (kr. 1.96 mio. årligt), så uddannelsesdækningen stiger med 10 % i alt. Uddannelsen er adgangsgivende til pædagoguddannelsen.

Folkeskolerne

27. Igen i år vil flere penge til vore skoler i højere grad gå til specialundervisning, lige fra de nære indsatser, som er med til at understøtte, at fællesskabet i klassen kan fungere for alle, til egentlig særskilt specialundervisning.
28. Vi fastlægger **vores folkeskolars budgetter** på det kendte niveau, men som før tilførslen af ekstra statslige midler til et generelt løft af folkeskolerne. I den nuværende økonomiske situation ser vi desværre ikke mulighed for at bevilge yderligere midler til almenundervisningen i 2023.
29. Vi vil styrke samarbejdet mellem folkeskolen og lokale virksomheder. Skole- virksomhedssamarbejde bidrager til elevernes læring ved at gøre undervisningen mere orienteret mod det, den kan anvendes til, og dermed skabe **tættere sammenhæng mellem teori og praksis**. Vi har erfaringer med skole- virksomhedssamarbejde og med det nye initiativ vil vi arbejde med skole- virksomhedspartnerskaber, herunder særlige erhvervspraktikker og vil hjælpe med at formidle fritidsjob til de elever, der er parate til andre aktiviteter end en formel uddannelse.
30. **Grønnevang Skole på Jespervej** er plaget af pcb og skimmel, som lige nu holdes nede med ekstra rengøring og udluftning. Det er ikke første gang, der skal fjernes pcb fra bygningerne på Jespervej. Byrådet har bevilget penge til umiddelbar bekæmpelse af skadelige forekomster af pcb og skimmel, så skolen kan fungere sundt og sikkert, mens vi kommer frem til en varig løsning. Vi beder forvaltningen fremlægge et forslag om en permanent løsning for indskoling i Grønnevang skoledistrikt. Vores ønske er en ny skole helt uden fortidens sundhedsskadelige stoffer. En fornyelse kan føre til, at skolebygningen bedre kan understøtte det pædagogiske arbejde og samtidig blive billigere at drive og vedligeholde.

31. **Grønnevang Skole, afd. Nødebo Skole** er utidssvarende, mangler faglokaler, og har brug for ud- og ombygning. Vi beder forvaltningen arbejde videre med en plan for at bygge til skolen. **En helhedsplan** om skole og fritid for Nødebo skal samtidig løse behovet for klubhus og for fritidsbrugere af boldbanerne i Nødebo.
32. Byrådet har godkendt en reduceret pavillonløsning som en umiddelbar kapacitetsudvidelse mens **Sophienborgskolen** udvides. Den nødvendige udgift hertil er en del af budget 2023-26.
33. Taget på Frederiksborg Byskoles fagfløj skal skiftes. Der er ikke anlægsramme til det nu, men et forslag skal behandles i forbindelse med næste års budget i sammenhæng med byskolens helhedsplan etape 3.
34. Børn i Gadevang skal kunne gå i **Gadevang Skole** de første fire år af deres skolegang. Da der kommer flere skoleelever i Gadevang i de kommende år, er der ikke plads, hvis vi ikke udvider skolebygningen. Vi afsætter penge til at belyse mulighederne og beskrive en løsning frem mod budgetprocessen 2024-27, så der kan være tilstrækkelig skolekapacitet fra skoleåret 2024/25.

Hillerød Dagbehandlingsskole og specialundervisning

35. For at sikre et stærkt læringsmiljø og styrke det faglige fællesskab blandt medarbejderne, ønsker vi at afdække mulighederne for placering af en samlet Hillerød Dagbehandlingsskole. I dag drives skole på henholdsvis Ullerødskolen og Store Dyrehave Skole, hvor der mangler faglokaler, udearealer og idrætsmulighed. Forvaltningen vil sammen med BFU, og med inddragelse af relevante aktører, arbejde med forslag til placering til byrådets behandling. Når der ligger et forslag, begynder vi en dialog med lokalområdet. BFU vil behandle et forslag om teknisk rådgiver til et gennemarbejdet budgetforslag til budget 2024-27.
36. Flere børn end tidligere går i skole i specialtilbud, og derfor **øger vi budgettet til specialundervisning**. Skolerne har dermed budget til det forventede behov med de elever, de kender i dag. Vi skal fortsætte arbejdet med at styrke vores folkeskoler, så flest mulige elever igennem hele deres skolegang kan være en del af fællesskabet på den lokale folkeskole.
37. Økonomien er under stort pres, og vi ønsker at se på muligheder for at **ændre styringen af specialundervisningsområdet**, så BFU hen over vinteren og foråret kan arbejde videre med spørgsmålet om en budget- og visitationsmodel for specialundervisning.

Børn og unge som ikke trives eller som lever med handicap

38. Børn og unge, som er udsatte eller lever med handicap, skal have den rette indsats til rette tid.
39. Når flere børn og unge ikke trives og måske diagnosticeres psykiatrisk, presses de borgerrettede udgifter til forebyggende foranstaltninger, anbringelser og specialundervisning eller specialskole. Vi ser derfor et brændende behov for en markant øgning af budgettet for at matche det kendte behov for indsatser, tilbud og faktisk forbrug. Vi prioriterer pengene, da vi med stor bekymring følger den negative udvikling i børn og unges trivsel, udvikling og læringspotentiale. Vi er glade for, at vi kan anerkende og understøtte det stigende behov nu, men er bekymrede for, hvordan vi kan imødekomme dette pres fremover.
40. Flere børn og unge har brug for et behandlingstilbud, og vi ønsker, at Hillerød Dagbehandlingsskole kan **bistå elever, mens de fortsætter i deres almenskole**. På sigt forventes det at kunne nedbringe eller stabilisere den øgede efterspørgsel på skole-dagbehandlingstilbud.

Flere rådgivere, sagsbehandlere og psykologer

41. Flere børn og unge trives desværre ikke og har brug for støtte. Vores medarbejdere presses markant, det er et problem for arbejdsmiljøet, og de kan ikke opnå den kvalitet i sagsbehandlingen, de og vi ønsker. Derfor investerer vi i flere rådgivere for at bringe sagstallet pr. rådgiver mærkbart ned. Det skal give rådgiverne de fornødne ressourcer til lovbundne opfølgninger, og i udvalgte sager hyppige opfølgninger, tættere koordination, samarbejde med familien og øget tværfagligt samarbejde. Sagstallet er fortsat højere end vi ønsker for at sikre rettidig, hyppig og tæt koordineret indsats i alle sager. Vi vil følge området tæt for at sikre kvaliteten.
42. Væksten i antallet af børn og unge, der mistrives, viser sig i Pædagogisk, Psykologisk Rådgivning (PPR) i form af en kraftig stigning i efterspørgslen efter undersøgelser, og øget behov for psykologers deltagelse i det forebyggende arbejde med børn og unge i dagtilbud og skoler. For at imødekomme stigningen investerer vi i **flere psykologer**, så børn, unge og deres familier vil opleve hurtigere sagsbehandling, og skoler og dagtilbud kan understøttes i at arbejde forebyggende og foregribende med børn og unge i deres almenmiljø.
43. Vi prioriterer at **bevare tilbuddet Cool Kids**, der er et evidensbaseret adfærdsterapeutisk program, som sigter mod at lære børn, unge og deres forældre fælles strategier og metoder til at håndtere og overvinde angst og bekymringer. Det gør vi for at have et tilbud til det stigende antal af børn og unge, der udvikler angst og er påvirket heraf i deres hverdag. Med Cool Kids kan PPR fortsat understøtte dagtilbud og skoler i forebyggelse af børns mistrivsel, herunder skolefravær relateret til angst.
44. Vi ønsker at **fortsætte foreningstilbuddet Jump4fun**, der er et tilbud målrettet børn og unge mellem 6-16 år, hvor der bl.a. arbejdes med at udvikle bevægelsesglæde og selvværd.

Unge fremtid og trivsel

45. Unge mennesker skal kunne have det godt i vores kommune, kunne være en del af gode fællesskaber, kunne uddanne sig og finde et sted at bo og arbejde. Det kræver en fælles indsats og samarbejde med den enkelte unge, familierne og alle fagpersoner.
46. Stadigt flere unge mistrives og føler sig ensomme, og vi har et ønske om at forstå, hvorfor de har det sådan, for bedre at kunne imødekomme dem. Vi beder forvaltningen om oplæg om de mange facetter, der kan være med til at **gøre de unges trivsel bedre og hjælpe dem til en god fremtid**.
47. Vi tror på, at alle børn og unge trives bedre ved at være en del af et fællesskab, og selvom vi ikke kan afsætte midler til en fællesskabspulje nu, vil vi arbejde med at vedligeholde fællesskaber og forebygge mistrivsel blandt børn og unge – og her spiller både professionelle, foreninger og frivillige en stor rolle. For at få flere erfaringer og viden om, hvordan vi kan understøtte dette formål, vil vi søge relevante puljer, og arbejde med forslag om fællesskabspuljen i forbindelse med budgettet for 2024.
48. Vi ved, at **mange unge er ramt af ensomhed og mistrivsel**, og nogle unge kan skabe utryghed i det offentlige rum. Desværre har vi endnu ikke penge til at supplere den forebyggende og tryghedsskabende indsats med et fuldt team af brobyggere, vi giver indledningsvist støtte til, at ungdomsskolen kan arbejde med at opbygge et **relationelt brobygger-team**, og BFU skal arbejde videre med ønsket om at styrke denne indledende indsats inden for udvalgets ramme.

49. For de unge, der har psykiske udfordringer, ensomhed og generel dårlig mental trivsel, vil vi oprette et nyt ungetilbud i tilknytning til Tjekpunktet. Gennem socialpædagogiske metoder skal "**fællesskabsguider**" motivere og hjælpe den enkelte unge med at kunne være med til aktiviteter og få relationer i hverdagen, på uddannelsessteder eller deres arbejde. For at lykkes skal fællesskabsguiderne både tale med de unge selv, foreninger og organisationer og skabe rummelige fællesskaber i Hillerød Kommune.
50. Vi ønsker at skabe mere fokuserede og sammenhængende indsatser for **de mest udsatte unge**. Disse unge vil også blive tilbudt IPS-lignende (Individuelt Planlagt job eller uddannelse med Støtte) indsatser rettet henimod at komme i beskæftigelse. En metode som har haft stor effekt for nogle af vores mest sårbare kontanthjælpsmodtagere.
51. Byrådet vælger at forlænge samarbejdsaftalen med TUBA, hvor borgere mellem 25-35 år kan få behandling og støtte, som følge af mistrivsel pga. opvækst i en misbrugsfamilie. De unge, som har deltaget i et behandlingsforløb i TUBA, vurderer selv, at effekten af tilbuddet har været stor. Derfor forlænger Byrådet samarbejdsaftalen, som dækker 15 behandlingspladser årligt.
52. Mange skolebørns mentale sundhed, livskvalitet og psykiske trivsel er generelt markant forværret det seneste tiår, og børns mistrivsel medfører stor risiko for negative konsekvenser for deres fremtidige muligheder. Vi ønsker at arbejde på nye måder til at styrke trivslen blandt børn og unge med inddragelse af både det kommunale og civilsamfundet – fagprofessionelle, forvaltning og kompetente frivillige. Det kan omfatte samarbejde, kompetencer og deltagelse af flere parter, og ift skolebørn er skolen en central partner.

Alle i arbejde – Hillerød Jobcenter

53. **Hillerød Jobcenter** er udset til at være et ud af fire i landet, som **sættes fri**. Vi er meget glade for, at Hillerød Kommune bliver velfærdskommune på arbejdsmarkedsområdet. Vi ser frem til at skabe bedre løsninger for borgerne i samarbejde med vores medarbejdere.
54. Der er **lav ledighed og høj beskæftigelse** i Hillerød Kommune. Dem, der har nemmere ved det, har fundet arbejde, og vores opgave er at få alle med. Vores jobcenter er blandt landets bedste blandt andet til at få udsatte ledige i lønnede job. Vi vil prioritere, at udsatte ledige fortsat får den nødvendige hjælp og støtte til at komme i job.
55. Ændringer i beskæftigelseslovgivningen betyder, at der skal spares på jobcenteret. Fra den 1. januar 2023 skal penge til beskæftigelsesindsatsen reduceres med 3,15 mio. kr. og fra den 1. januar 2024 skal jobcentrets lønbudget reduceres med 3,45 mio. kr., idet indsatsen for nye ledige dagpengemodtagere flyttes til a-kasserne.
56. Når alle skal med, vil vi fortsætte **det tætte samarbejde med virksomhederne** i Hillerød Kommune og tilbyde dem vores hjælp til finde deres kommende medarbejdere. Det vil vi blandt andet gøre igennem vores tværkommunale samarbejde i Nordsjællands Rekrutteringsservice.
57. I forbindelse med den kommende beskæftigelsesplan vil vi se på mulighederne for tidsbegrænset at antage ledige til f.eks. service- og anlægsarbejder skal undersøges med henblik på en indsats, hvis ledigheden stiger. Det skal samtidig afklares, hvordan AMU/arbejdsmarkedsuddannelse og andre uddannelsesstilbud kan blive en del af ansættelsesforholdet.

58. Alle skal have mulighed for at blive en del af fællesskabet på det danske arbejdsmarked. Borgere med **sproglige, fysiske og psykiske udfordringer** skal have den nødvendige støtte til at komme i job eller uddannelse. Vi vil fortsat prioritere en helhedsorienteret indsats, hvor kulturel forståelse, sundhed og beskæftigelsesindsats er hinandens forudsætninger.

Mennesker som lever med handicap

59. Vi har i Hillerød Kommune gennem en årrække arbejdet med initiativer, der både har styrket og effektiviseret den socialfaglige indsats og sikret, at flest mulige borgere kan klare sig bedre selv med mindre støtte. Denne gode udvikling fortsætter vi, og vi vil arbejde videre med en udvikling af tilbudsviften, så vi bygger bro mellem borgere og de mange fællesskaber, der er i vores kommune. Hvert år er der borgere, der får brug for støtte og andre borgere, der ikke har behov for støtte. Derfor bliver budgettet tilpasset det beregnede behov, og vi følger behov og forbrug tæt. OLU skal følge udviklingen i og for mennesker, der revideres til egne tilbud fra eksterne tilbud for at følge med i kvaliteten af de egne tilbud, der skabes som erstatning for eksterne.
60. Sundhedsstyrelsen finansierer projektet "ud i livet" til borgere med psykiske lidelser. Projektet har bl.a. gjort det muligt at ansætte tre peer-medarbejdere i socialpsykiatrien. Hele projektet evalueres i slutningen af 2022, som forelægges OLU. I den sammenhæng skal muligheden for en fortsættelse af peer-indsatsen beskrives.

Samarbejde om borgernes sundhed

61. Der er en kraftig udvikling i gang i retning af, at kommunerne skal løse flere opgaver i det nære sundhedsvæsen. Med både en sundhedsreform og en ny ældrelov på vej får vi nye muligheder for at prioritere vores indsatser med fokus på kerneopgaven. Fra Ældrekommissionens arbejde ved vi, at medarbejderne på ældre- og sundhedsområdet oplever, at de bruger meget tid på dokumentation. Velfærdsaftaler på ældreområdet i tre nuværende kommuner viser, at mange af de regler, som medarbejderne skal efterleve, er regler, som kommunerne selv har skabt. Vi vil i Hillerød Kommune vurdere, hvordan vi kan afskaffe regler på vores plejehjem, så medarbejderne kan bruge mere tid på omsorg for beboerne.

Sygeplejeklinikker

62. Gennem de seneste år har flere borgere haft glæde af at komme i en sygeplejeklinik frem for at modtage sygepleje i eget hjem. Mange borgere er glade for tilbuddet om at kunne komme til et aftalt tidspunkt, der passer til borgerens hverdag. Vi har to sygeplejeklinikker i Sundhedscentret, der har udvidet deres åbningstid, så det nu er muligt at komme i klinikken sidst på dagen og i weekenden.

Sygeplejeklinikkerne gør det muligt at hjælpe flere borgere med de samme ressourcer, da personalet ikke skal bruge tid på transport. Vi ønsker at udvide **sygeplejeklinkernes kapacitet** - meget gerne med en klinik i **Skævinge og i Hillerød Øst**. Klinikkerne giver mulighed for at bruge ressourcerne i sygeplejen på en bedre måde, idet der er gevinster ved at minimere transporten for sygeplejen. Men udviklingen i det nære sundhedsvæsen gør, at vi forventer en fortsat stigning i udgifterne til sygepleje, og derfor tilpasser vi sygeplejens grundbudget.

Hjemmeplejens Hus

63. Byrådet har besluttet at samle hjemmeplejen og sygeplejen i stueetagen på Milnersvej 41C, hvor sprogcenteret ligger. Flere og flere borgere har behov for hjælp. Når sprogcenteret finder et mere egnet sted at være, kan hele huset bruges til hjemme- og sygepleje, og vi kalder det Hjemmeplejens Hus. Hjemmeplejen har først behov for at udvide yderligere om to til tre år, og det vil give **god tid til at finde nye lokaler til Sprogcenteret**, gerne i sammenhæng med andre uddannelsesinstitutioner i Hillerød.

Med Hjemmeplejens Hus kan planerne for at udbygge **Sundhedscentret overvejes** i lyset af udviklingen i det nære sundhedsvæsen, behovet for mere forebyggende sundhedstilbud til borgerne og det nye hospital i Nordsjælland i Favrholm, der vil betyde flere opgaver til kommunerne.

Sundhedscentret skal kunne støtte **børn og voksnes fysiske og mentale trivsel**. Vi ønsker at gøre Sundhedscentret mere tilgængeligt for borgerne, at patientforeningerne kan være med i eftermiddags- og aftentimerne, og huset kan være et mødested for aktiviteter, der støtter fysisk og mental sundhed. Vi beder forvaltningen udarbejde et forslag herom.

Sundhed og omsorg hvor vi bor

64. Meget tyder på, at behovet for at modtage hjemmehjælp eller blive vistret til plejehjem kan udsættes, når vi hjælper hinanden, hvor vi bor. Der er stor interesse for at opføre og udvikle bofællesskaber i vores kommune ud over dem, vi allerede har. Vi vil følge forskning, som kan vise, **hvilken virkning bofællesskaber har for livskvalitet**, for et aktivt liv og for behovet for hjælp fra anden side, når vi skal bestemme vores behov for at opføre plejeboliger.
65. Vores **selvstyrende teams** i Hjemmeplejen med genkendelighed, regelmæssighed og tryghed kan også være med til at give en kvalitet, som måske kan udsætte et mere vidtgående plejebest. Det vil vi følge opmærksomt med i.
66. Forvaltningen ser på, hvordan kommunen bedst kan anvende den **eksisterende kapacitet af ældreboliger**. Analysen skal pege på muligheder for samarbejde med de almene boligselskaber om nye ældreboliger i eksisterende almene byggerier. Muligheden for **et støttecenter for hjemmeplejen** i umiddelbar nærhed af ældreboligerne skal beskrives. Hvis det kan lade sig gøre, vil vi kunne skabe helt nye muligheder og tilbud for ældre borgere i umiddelbar nærhed af deres egen bolig.
67. Det er vigtigt at være en del af fællesskabet. Vi fortsætter **Kom med!-puljen**, som engagerer seniorer i fællesskaber. Kom med! bidrager er med til at forebygge social isolation og ensomhed.
68. Dagcentrene er et vigtigt tilbud for borgere og deres pårørende. For nogle borgere kan et **ophold på dagcenter** være med til højne borgerens trivsel gennem aktiviteter og socialt samvær, og betyde at borgeren kan blive boende i egen bolig. For andre borgere med demens kan dagcentret være en måde for borgeren at vænne sig til at være på plejehjemmet, og dermed lette overgangen fra egen bolig til plejehjem.
69. Pårørende løfter tit en stor plejeopgave, og dagcentrene er med til at **aflaste de pårørende**. Perioden med nedlukningen under Covid19 viste, at både borgerne og deres pårørende havde brug for den forandring og aflastning i hverdagen, som dagcentrene bidrager til.

70. Vi beder forvaltningen i tæt samarbejde med brugere og medarbejdere udarbejde forslag til, hvordan vi kan anvende eksisterende kapacitet og se på nye muligheder inden for rammen af forebyggelsestilbud, hjemmepleje, sygepleje, træning, ældreboliger, midlertidige døgnpladser og plejehjemspladser. Vi ønsker at vide, om der er gode muligheder i tilbyde **flere borgere et dagcentertilbud**, hvorfor vi beder forvaltningen se på den eksisterende dagcenterkapacitet og undersøge tilbud hvordan dagcentre kan komme flest mulige til gode.
71. Vi vil bede OLU arbejde med en idé om at have egentlige **plejehjemsbestyrelser** med både beboere og repræsentanter fra deres familie. OLU vil undersøge interessen hos beboerne herfor.
72. Udviklingen af det nære sundhedsvæsen betyder, at borgerne **hurtigere bliver udskrevet fra hospitalet** til kommunen, og har et større plejebenhov end før. Ikke alle borgere kan komme direkte hjem til sig selv fra hospitalet hvis plejebenhovet er omfattende eller uforudsigeligt. Derfor ønsker vi at styrke **Rehabiliteringsafdelingen** og beder forvaltningen analysere brugen af midlertidige pladser i samarbejde med øvrige nordsjællandske kommuner.
73. I takt med at flere borgere kommer hurtigere hjem fra hospitalet, er der behov for mere velfærdsteknologi, flere hjælpemidler og -redskaber. Covid19 har ført til krav om værnemiddellager, og nye brandregler betyder øget behov for plads, så batteridrevet udstyr opbevares sikkert. Derfor skal **Hjælpemiddeldepotet** udvides og vi vil fastholde antallet af medarbejdere. Udvidelsen vil gøre det muligt at borgerne ved fremmøde kan hente hjælpemidler på depotet, og medarbejderne kan varetage flere opgaver, f.eks. kørsel af hjælpemidlerne i takt med, at der kommer flere og flere opgaver til.
74. Rehabiliteringsafdelingen får midler til **et nyt patientkaldeanlæg**, fordi det nuværende system ikke længere er fuldt driftssikkert. Anlægget gør det muligt for borgerne at komme i kontakt med medarbejderne på afdelingen.
75. Demente borgere har brug for særlig støtte. Lidt under halvdelen af plejeboligerne i Hillerød Kommune er demensboliger. Demensboliger betyder højere normering og indretning af fællesarealerne, der kan skærme borgere med demens på en god måde. **Bauneparken i Skævinge får mulighed for at omlægge ni boliger til demensboliger**, og der etableres afskærmning af boligfløjen, så det er et ekstra trygt miljø for de demente.
76. Digital hjemmetræning bliver et mere væsentligt supplement til den enkelte borgers genoptræningsforløb. Hillerød Kommune har netop indgået en aftale om **digital træning**, der gør det muligt at støtte borgerens træning i hjemmet. Programmet registrerer kvaliteten af borgerens øvelser og giver borgeren øjeblikkelig respons på øvelsernes udførelse. Resultaterne sendes direkte til medarbejdere, som sammen med borgeren kan justere træningsprogrammet. Vi vil følge med i effekten af digital træning, både ift. borger- og medarbejdertilfredsheden og den økonomiske besparelse.

Klima, miljø og natur

77. Vi vil tage et større ansvar for at løse klimaproblemerne, tage hensyn til miljøet, og udvikle en stærkere, mere mangfoldig natur.
78. Den grønne omstilling har høj prioritet og Hillerød Forsyning er en meget vigtig aktør i denne omstilling. Hillerød Forsyning kan henvende sig til kommunen om behov for yderligere kapital til denne omstilling.

79. Med kommunernes DK2020-arbejde sætter vi højere og mere ambitiøse mål for **grøn omstilling, grønnere byggerier og grønnere indkøb** både i kommunen og i vores forsyningselskaber. Vi arbejder for grønnere indkøb gennem POGI/Partnerskab for Offentlige Grønnere Indkøb. Vi er i gang med arbejdet med en strategisk energi og varmeplan, og vil arbejde for vedvarende energikilder.
80. Vi nedsætter et **klimaråd**, der kan hjælpe os med at finde de bedste løsninger på klimaudfordringen, og vi afsætter ressourcer til ekstern ekspertise.

Energipriserne

81. Energipriserne er steget og stiger ekstremt meget grundet Ruslands invasion af Ukraine, og vi vil spare på energien, prisen og CO₂-udledningen. Vi beder forvaltningen komme med forslag til, hvordan vi kan bruge mindre energi på gadelys, bygninger og andet, der kan hjælpe os bedre gennem vinteren. Sagen behandles i NMK, ABT og ØU.
82. Hillerød Kommune skal være CO₂-fri før 2050, og have CO₂-fri energiforsyning før 2035. For at nå det mål skal kommunens virksomheder bredt set være med, ligesom vi skal understøtte borgere, foreninger, institutioner og virksomheders muligheder for grøn omstilling.
83. Hillerød Kommune er kendetegnet af et **markant energiforbrug**, samtidig med at vi har gode muligheder for at understøtte, at dette energiforbrug på én gang bliver bæredygtigt, skaber **forsyningsikkerhed** og dermed mindre afhængighed af energi udefra.
84. Vi går i gang med en startredegørelse for en lokalplan for et stort **solcelleanlæg** i Hillerød Kommune, og et dertil hørende **Power to X-anlæg** (brint). Med et sådant anlæg vil området kunne bidrage væsentligt til den grønne omstilling. Solceller fylder meget i landskabet, og det er vigtigt, at de borgere, der bliver naboer, involveres tæt og forhåbentligt kan se en positiv gevinst for deres nærområde.
85. Når den strategiske energi- og varmeplan er færdig, kan vi offentliggøre **hvilken energiforsyning man som borger i kommunen kan forvente**. Mange borgere vil sandsynligvis ønske at få fjernvarme, mens borgere, hvor fjernvarme ikke er mulig, kan søge om tilladelse til andre energityper. Afklaringen er et stort arbejde, og vi sætter penge af til rådgiverassistance til de mange og særligt de mere komplicerede ansøgninger.

Miljø

86. Vi vil **beskytte vores vandmiljø**, og ønsker at arbejde med en bred vifte af virkemidler for et bedre vandmiljø. Hillerød kommune er ved at udarbejde en ny spildevandsplan, som skal sikre et minimum af overløb til Pøle Å og Arresø. Det er et stort og vigtigt arbejde, og vi afsætter rådgivermidler i 2023 og 2024 til denne opgave.
87. Der sættes penge af til arbejdet med at **separatkloakere kommunens egne ejendomme** i budgetperioden.

Artsrigdom - natur

88. Naturen skal være mere vild til gavn for artsrigdom, klima og mennesker. Vi vil have plantet flere træer i vores kommune, og beder forvaltningen undersøge, om der kan rejses skov på kommunale arealer, som forpagtes ud.
89. Nødvendigheden af at styrke artsrigdommen er stor. Vi vil på sigt supplere kommunens naturkvalitetsplan med en biodiversitetsplan (**plan for artsrigdom**), som kan omfatte flere dyre- og plantearter, og som bruges til at prioritere kommunens indsatser med naturpleje.
90. På Kirsebær Allé er trædøden så fremskredet, at der skal gøres noget, så alléen kan leve op til sit navn. NMK vil behandle et forslag om at anvende midler fra forskønnelsespuljen til at udfylde huller i alléen med japanske kirsebærtræer.
91. Vi ønsker at udarbejde et projektforslag, så vi kan søge fondsfinansiering til at fritlægge et stykke af Pøle Å ved Royal Stage, en å som går tværs igennem en asfalteret parkeringsplads. Vi afsætter et interessebeløb på 150.000kr.
92. Vi beder om et forslag til, hvordan vi kan komme i gang med **nyttehaver ved Bjerggården** ud fra et så billigt prisleje som muligt, så borgere, der ønsker det, kan komme i gang i deres haver.

Affald

93. For børn og andre brugere giver det god mening at sortere affald, når de er ude på samme måde, som de gør det hjemme. Folketinget har nu vedtaget, at vi skal affaldssortere på alle vores institutioner, og det arbejde kræver nye spande og mere rengøring.

Idræt

94. Hillerød Fodbolds herrehold har nået sit mål om at komme i 1. division, og vi skal undersøge, hvordan hjemmekampe bedst kan spilles på **Hillerød Stadion**, som en del af en helhedsplan for alle brugeres anvendelse af stadion.

Arbejdet med at udvikle et forslag til en helhedsplan, som byrådet kan vedtage, vil involvere alle stadions brugere, både atletik og fodbold, herunder de private investorer bag den professionelle fodboldafdeling. Ud over en plan for generel opgradering af området skal helhedsplanen skabe grundlag for at kunne konkludere om opvisningsbanen helst skal være på bane 1 med faciliteter omkring løbebanen eller på bane 2, hvor 1. divisionsholdet lige nu spiller på dispensation.

En fortsat dialog med Divisionsforeningen om krav og anbefalinger til opvisningsfaciliteterne indgår som en del af udviklingsarbejdet for det samlede stadionområde, og byrådet vil holde et inspirationsmøde, hvortil Divisionsforeningen inviteres. Resultatet af det samlede arbejde med planen skal behandles i byrådet herunder de opvisningsfaciliteter og medfølgende bygge- og anlægsarbejder, der skal skitseres nærmere. Den besluttede skitsering danner afsæt for beslutning om en ny, eventuelt blot ajourført, startredegørelse, der genstarter planarbejdet, og det efterfølgende arbejde med at projektere, som skal til for at kunne arbejde videre med myndighedsarbejdet.

Kommunen samarbejder med fodbold- og atletikklubben samt selvforvaltningen i alle faser, og når faciliteterne er skitseret tilstrækkeligt klart, og parternes respektive anvendelse af faciliteterne er tilstrækkeligt afklaret, så engagerer kommunen ekstern juridisk bistand til at afklare mulige

juridiske og økonomiske organiseringer af finansierings- og deleforhold mellem de kommercielle og de folkeoplysende brugere.

Med den økonomiske og juridiske afklaring vil parterne skulle beregne priser og udarbejde anlægsprojekter, og byrådet skal behandle kommunale andele i forbindelse med budgetforhandlinger. Målet er at kunne sætte arbejderne i gang hurtigst muligt derefter.

Anlæg vil kræve at de juridiske og økonomiske aftaler mellem parterne er faldet på plads hvad angår både opførelsen og den senere drift, og at byrådet kan godkende en lokalplan for området efter sædvanlig borgerinvolvering og høring, og at myndighederne kan afslutte byggesagsbehandlingen.

Om der kan foreligge byggetilladelse i 2024, forudsætter, at alt ovennævnte er afklaret, så lokalplanlægningen kan sættes i gang i 2023. Pengene til en plan for udvikling af stadion frigives via en sag fra ISU, over ØU til byrådet.

95. FIF-Atletik har et stort ønske om nyt kastebur til hammer- og diskoskast på atletikbanen og rejser selv finansiering til den største del af anlægget. Vi giver dem det resterende ønskede beløb og beder om, at FIF Atletik udvælger placering i samråd med stadions øvrige brugere (HGIs selvforvaltning) i lyset af den kommende udviklingsplan for området.
96. Fodboldklubben i Øst ønsker en ny kunstgræsbane. Derfor sætter vi i 2025 penge af til forundersøgelser af banen. Det er en forudsætning, at der kan peges på en klart miljømæssigt bæredygtig løsning, og at der koordineres med skolebyggeriet til indskolingen af Grønnevang skole.
97. Firmaidræt Hillerød har ønsket at udvide af deres omklædningsrum og nyt fitness- og spinninglokale til deres mange brugere, og derfor afsatte byrådet i budget 2021-24 midler fra 2023 til projektbeskrivelse og efterfølgende anlæg af en udvidelse af Firmaidrættens Hus. Modellen var, at firmaidrætten henover en årrække ville betale kommunens investering tilbage. Prisstigninger i byggeriet kræver et meget højere budget, og derfor beder **Hillerød Firmaidræt om en anden løsning, som kan udvikles sammen med FIF**, og som byrådet kan behandle i forbindelse med budget 2024.
98. Hillerød Svømmehal trænger til renovering, og der er stærke ønsker om en udvidelse. Det er der ikke plads til nu i den kommunale anlægsplan, og vi regner ikke med, at det bliver muligt inden for en overskuelig årrække. Vi vil derfor **invitere private bud på svømmehaller/vandlande** til at undersøge om et sted i Hillerød Kommune kunne være noget for dem.
99. Efter Frederiksborgcentrets ønske om yderligere driftsstøtte og lånegarantier ser 2023 ud til at blive det første år, hvor Frederiksborgcenterets indtjeningsmuligheder kommer mere fri af pandemiens eftervirkninger. Da bestyrelsen har meldt ud, at der først er økonomisk balance i 2027, er der behov for, at bestyrelsen behandler en ny omkostnings- og indtjeningsstrategi. ØU har allerede bedt om forslag om, hvordan bestyrelsens arbejde kan professionaliseres, så det matcher Frederiksborgcenterets størrelse og betydning efter åbningen af Royal Stage, og på samme måde sikre, at organisationen kan matche Frederiksborgcenteret anno 2023. Økonomiudvalget har planlagt et møde med bestyrelsen i efteråret for at høre om disse oplæg. Vi stiller lånegaranti for 17 mio. kr., friholder Frederiksborgcenteret for besparelser og forhøjer driftstilskuddet med 0,7 mio. kr. i fem år.

100. Vi fortsætter partnerskabet med Nordsjælland Håndbold og beder ISU invitere klubben til en drøftelse af, hvordan kommunen kan få mere glæde af samarbejdet.

Kultur

101. Hillerød Kommune er kendetegnet af et meget rigt kulturliv som skabes i et stærkt samarbejde mellem professionelle institutioner og engagerede frivillige. Ved siden af de professionelle kulturinstitutioner stiller vi også platforme til rådighed så som Annaborg til Hillerød Kunstforening og Ægirsvej til Mastodonterne. En metode som har vist sig god for de aktive, er kulturkontrakterne.
102. Byrådet har vedtaget en kulturstrategi, der som noget helt centralt understreger, at kulturaktiviteter binder os sammen til glæde for fællesskab, sundhed, børn og unge, uddannelser og erhvervsliv.
103. Kultur vil være en central del af arbejdet med at gøre Hillerød til en endnu stærkere uddannelsesby, og der er allerede arbejde i gang for at skabe bedre forbindelse mellem de unge og vores kulturelle institutioner.
104. Det er væsentligt, at kulturen og de frivillige fortsat har gode rammer til alle de mange aktiviteter, som både professionelle og frivillige arbejder for hver eneste dag. Vi har opretholdt de nuværende midler til Musikskolen og de puljemidler, som er afsat til sociale aktiviteter, men har indført en rammebesparelse på Hillerød Bibliotekerne.

Hillerød bys og kommunes udvikling

105. Hillerød Kommune er i en meget positiv udvikling, flere ønsker at bo her, og der kommer flere uddannelser og virksomheder til.
106. Vores ønske om at være erhvervskommune er imødekommet, så der **ikke er meget ledig erhvervsjord** på bar mark til rådighed. Nye virksomheder, som ønsker at være i vores kommune, vil i vidt omfang være henvist til at overtage eksisterende ejendomme, fx i industrikvarteret. I den indledte proces for området vil der være fokus på hvilke erhverv, der vil være behov for i fremtiden.
107. Mulighederne for at få nye erhvervsområder undersøges i forbindelse med den kommende kommuneplan.
108. Vi har markante udviklingsprojekter som et nyt boligområde i Skævinge, færdiggørelsen af Ullerød og Favholm med nyt hospital, stadion og s-togs/Lokaltogsstation, og snart skal området med det hidtidige hospital have en anden anvendelse.
109. At vi oplever netto-tilflytning og ikke netto-aflytning er godt for det fremtidige velfærdsgrundlag. Den udvikling, vi har med **flere borgere, styrker helt generelt vores muligheder for at give og udvikle service.**
110. Men kommunens udvikling sker i en tid med **lavere anlægsrammer og presset serviceramme.**

111. Vores evne til at sikre plads i dagtilbud, skole og anden velfærd til borgerne får indflydelse på de plantilladelser, byrådet kan give. Hensynet til herligheder som natur og landskab sætter sin egen ramme for den fysiske udvikling, og boligområderne skal ikke vokse ud over de fysiske byafgrænsninger, som er indeholdt i den gældende kommuneplan.
112. Vi skal stille mod, at kommunen ikke vokser med flere borgere end forudsat i den gældende kommuneplan, og den kommende kommuneplan vil have fokus på, hvordan vi nærmere ønsker udviklingen i de eksisterende byer, så vi forbedrer muligheden for velfærd og ikke inddrager mere åbent land til boligområder.
113. Vi vil arbejde for, at vores boligområder giver plads til alle indtægtsgrupper og alle aldre gennem forskellige boligtyper herunder almene boliger, og vi vil fortsat understøtte ønsker om flere bofællesskaber og seniorbofællesskaber.

Bæredygtig byplanlægning

114. Alle byer udvikler sig over tid, og bygninger skifter anvendelse eller erstattes af nye. Omdannelse af ejendomme i den eksisterende by skal ske på et bæredygtigt grundlag.
115. Vores lokalplanlægning skal tage udgangspunkt i **de bedste klimaløsninger**, så byggerierne, deres anvendelse og afledte transport bidrager til at nå målene for klimatilpasning og CO2-reduktioner. Byrum og grønne omgivelser skal understøtte fællesskaber og social bæredygtighed. Hensyn til natur og landskab, adgang til offentlig transport og økonomisk bæredygtighed kan forudsætte tættere eller højere byggeri. Byudvikling på bar mark i fx Favrholm og Skævinge skal ske på bæredygtigt grundlag med håndtering af overfladevand, bynatur og transport.
116. Vi vil tage hensyn, når vi udvikler og være påpasselige med byfortætning, byens baggårde og historiske miljøer. Vi vil arbejde med bevarende lokalplaner og bymidteplaner, som tager højde for bevaringsværdige bygninger og helheder. ABT-udvalget kan søge inspiration i det tilsvarende arbejde, som er indledt i Helsingør og i Roskilde.
117. **Kommunale grunde skal som udgangspunkt udbydes med krav om certificering** af byggeriets bæredygtighed, fx Svanemærket eller DGNB/Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen. DGNB er en anerkendt certificeringsordning for bæredygtigt byggeri, bygger på FN's definition af bæredygtighed og er et godt styringsredskab til at fastholde et ambitiøst kvalitetsniveau for både byggeri og drift.
118. Indsatsen for at **sikre gode og sundhedsmæssigt forsvarlige boligforhold for alle**, herunder vandrende arbejdere, fortsættes, og byrådet holdes orienteret om forvaltningens og den udpegede politiske repræsentants arbejde med boligforhold.

Bygninger og anlægs tilstand og vedligehold

119. Vores bygninger er **rammer for god service** til borgerne spændende fra dagtilbud, skoler, klubber over hjemmeplejen til plejehjem.

120. Vi sætter hvert år penge af til vedligehold, men vi har mange bygninger, der har forskellig alder og er i forskellig stand. Derfor er det svært 'at blive færdig' med at vedligeholde og forny. Vi bruger ca. 35 mio.kr. om året på bygningsvedligehold og genopretning. Det beløb hæver vi fra 2024 og fremover med 2,5 -2,9 mio. kr. Derudover energirenoverer vi hvert år for mellem ca. 14 og 19 mio. kr. Endvidere foretager vi renovering i forbindelse med enkeltanlæg, som er i anlægsplanen. F.eks. Grønnevang skole afd. Jespervej, hvor vi erstatter en udtjent og PCB-ramt skole med noget nyt. Forvaltningen vil fremlægge **et forslag til strategi for vedligehold af vores bygninger**, som tager udgangspunkt dels i bæredygtighed, forstået som driftsomkostning, miljø- og klimapåvirkning, og dels i bedre sikring mod forfald af ellers velfungerende bygninger.
121. Vi skal bygge **en helt ny skole i Favrholt**, hvor vi begynder det indledende arbejde næste år og derfor har afsat rådgivermidler til et idéoplæg og program for skolen, så der bl.a. kan laves et samlet budget for byggeriet.
122. Grunden under 10. klasseskolen er ramt af forurening fra nabogrunden. Vi afsætter midler til **teknisk rådgivning**, så byrådet kan behandle et anlægsforslag i forbindelse med budget 2024-27, og skolen kan sikres varigt mod indtrængning af forurening. Der er allerede restriktioner i brugen af de ramte lokaler, så ophold og brug af skolen kan foregå på en sikker måde.
123. Med stigende energipriser og problemer med energileverancer vil vi **fortsætte med at energirenovere** bygninger og ønsker at opsætte anlæg til energiproduktion.
124. for en stor andel af vores anlægsramme. Vi fortsætter flere års indsats for at nedbringe energiforbrug og CO₂-udslip til gavn for driftsøkonomi og forbedret indeklima. Vi vil renovere styringen af vinduerne på rådhuset for at spare energi, opnå en klimagevinst, og et forbedret arbejdsmiljø.
125. Vores bygninger skal til en hver tid kunne **undgå brand**. Mange af vores bygninger er bygget på tidspunkter, hvor brandreglerne ikke var så fyldestgørende, som det seneste bygningsreglement, og vi skal forebygge i endnu højere grad end tidligere. Vi har afsat midler til at kontrollere brandrisiko og forebygge, at brand opstår.

Bæredygtighed i byggeri

126. Vores klimahandlingsplan peger på, at bygninger og bygningsdrift skal bruge så **få ressourcer som muligt og afgive så lidt CO₂ som muligt**. Vi vil stille krav om, at nybyggerier og renoveringer med en entreprisum over 20 mio. kr. skal DGNB-certificeres til guld-niveau, og vi vil stille krav om, at nybyggeri og større renoveringer mellem 10-20 mio. skal læne sig op ad DGNB-principperne.
127. Bestyrelsen for køkkenet Mad til Hverdag vil behandle et forslag om at udvide køkkenet, da der er stigende efterspørgsel i medlemskommunerne, og i den forbindelse vil anmodningerne om investering i ventilation og køleanlæg blive behandlet, og mulighederne for at udnytte overskudsvarme bliver undersøgt.

Tilsyn med ledningsarbejder

128. I Danmark kan private og offentlige forsyningsvirksomheder etablere ledningsanlæg i offentlige veje efter gæsteprincippet. Alle disse gravninger reducerer en vejs levetid, og hvis reetableringen ikke er ordentlig, reduceres levetiden betydeligt. Sætninger af gravninger, der ikke inden for en 2 årig garantiperiode er påtalt over for ledningsejer, bliver det kommunale fællesskabs problem.

Vi har sat midler af til en styrket indsats på dette område, så vi fanger problemerne, inden det bliver kommunens opgave og omkostning af udbedre dem, og vi forventer, at indsatsen kan tjene sig selv hjem i sparede udgifter.

129. Vi er godt i gang med at forny vores gågader i Hillerød by, og der lægges ny belægning i Slotsgade, når separatvloakeringen skrider frem. Når der skal separatvloakeres i Helsingørsgade, skal belægningen være den samme som i Slotsgade. Vi afsætter midler til igangsætning af projekteringen i 2023.

Fodgænger, cyklist, passagerer, billist

130. Hillerød Station bygges om 2022-2026 for at binde lokalbanens spor sammen, så passagerer fra hele Nordsjælland kan komme direkte til Favrholm Station og Nyt Hospital Nordsjælland – uden skift.

Vi ønsker en egentlig **bydelsforbindelse over Hillerød Station** for at fremme mulighederne for de lette trafikanter, sikre borgerne bedre adgang til stationen og bedre muligheder for at krydse mellem bymidte og det østlige Hillerød. En kombineret cykel- og gangbro er beregnet til at koste 75 mio. kr. mere end det beløb, staten har bevilliget til gangbroen i infrastruktureaftalen.

Som minimum kommer der en ny gangbro med elevator, men det vil være langt bedre med en cykelforbindelse, som vil få flere til at tage cykel til og fra tog eller bus. Attraktive forhold for cyklister øger antallet af cykelture, og reducerer trængsel på vejene, reducerer klimabelastningen og fremmer sundhed.

Vi er nødt til at være flere om at skabe denne oplagte bydelsforbindelse, og hvis staten, regionen og fonde bidrager til projektet, så vil Hillerød Kommune også bidrage med en andel. Bydelsforbindelsen bør skabes sammen med ombygningen af Hillerød Station, og det kræver, at der findes midler senest 2. halvår 2023.

131. Vi har senest anlagt cykelstier på Holmegårdsvej, Tamsborgvej, Frejasvej og Selskovvej og er i gang med at projektere cykelstier på strækninger af Slotsgade og Frederiksværksgade med henblik på anlæg i 2023/2024. I forbindelse med byudviklingen får Favrholm og Ullerød cykelstier. Vi **mangler cykelstier på Milnersvej, Brødeskovvej og andre vejstrækninger** for at skabe et samlet cykelstinet, som er vigtigt for at flere skolelever cykler til skole og for at øge antallet af cyklister i både Hillerød by og vores øvrige bysamfund.
132. Arbejdet med en cykelsti mellem Favrholm og Hanebjerg Skole afdeling Brødeskov afventer igangsættelse af anlægsarbejdet, indtil vi har arbejdet mere med forslaget til en ny skole i Favrholm. Den nye skoles kapacitet og opførelsestidspunkt har indflydelse på behovet for den nye cykelsti.

133. ABT arbejder med et forslag til linjeføring af en cykelsti mellem Ullerød og Tulstrup, så det bliver mere trafiksikkert og enklere at komme mellem Tulstrup og Ullerød. Vi vil se på forslaget, når vi lægger budget næste år.
134. Det seneste udbud af emissionsfri busdrift betyder, at vi på en stor del af vores busdrift kan realisere vores vision om grøn kollektiv transport fra 2024 uden ekstra udgifter, og udbuddet betyder, at vi samtidig får elektriske handicapramper i de busser, som er omfattet af udbuddet.
135. Vi udvider ordningen med Flexhandicap, så borgerne kan få støtte til flere ture.
136. Vi vil fremme bussernes fremkommelighed i Hillerød By og har afsat ressourcer til at gennemføre BRT/Bus Rapid Transport-inspirerede tiltag for en række busruter i Hillerød by. Det betyder, at bussen kan komme hurtigere frem mere uforstyrret af den øvrige trafik. Vi kan derved få flere passagerer i busserne, og udskyde behovet for flere busser på linjen for at overholde køreplanen.
137. Mange borgere plages af trafikstøj og byrådet vil behandle en støjhandlingsplan i efteråret 2022. Vi har afsat midler til gennemførelse af elementer i støjhandleplanen.
138. Hvis vi skal fastholde værdien af vores vejnet (vejkapital), viser kommunens vejvedligeholdelses-system, at en investering på ca. 13 mio. kr. årligt til asfaltarbejder er nødvendig til kommunens kørebaner og cykelstier. Dette beløb er indeholdt i det nuværende budget sammen med beløb til fortove og bygværker.
139. Hillerød Motorvejens forlængelse er besluttet, og projektet anlægges i 2022-2027. Til den kommunale myndighedsbehandling bliver der behov for bistand fra eksterne rådgivere. Forvaltningen vil undersøge, om der med fordel kan foretages en ansættelse i stedet for ekstern rådgiverassistance.
140. Vi gennemfører en trafikanalyse på Tulstrupvej vedr. de pressede trafikforhold. Vi finansierer analysen inden for de midler, vi allerede har afsat til forbedring af fremkommeligheden.
141. Hillerød Kommune er udvalgt som en af 16 forsøgskommuner, der kan fastsætte en hastighedsgrænse på 40 km/t for en vejstrækning eller vejområde inden for byzone, når det drejer sig om veje, der ikke har væsentlig betydning for den generelle trafikafvikling. Forsøgsordningen ophæves den 30. juni 2025, og efter den dato kan forsøgskommunerne ikke etablere flere sådanne strækninger/vejområder med lavere hastighedsgrænse. Mange lokalråd og borgere ønsker lavere hastighedsgrænser. Evalueringer af 40 km/t hastighedszoner viser, at risikoen for personskadeuheld reduceres til det halve. 40 km-zoner vil markant forbedre sikkerhed og tryghed, så flere forældre vil lade deres børn cykle. Lavhastighedszonerne indgår som en vigtig del af en samlet grøn transportløsning sammen med kommunale cykelstier.
142. Når Hillerød Forsyning skal grave kloakledninger ned, er det en fordel økonomisk at udskifte de kommunale vejbrønde samtidigt, og vi slipper for at grave ned flere gange og dermed genere trafikken.
143. På anlægsområdet er behovene ligeledes større end budgetrammen, og derfor vil vi, hvis vi får ekstra indtægter fra salg mv., i forbindelse med budgetopfølgninger imødegå prisstigninger på anlægsområdet og investere i cykelstier.

Aftalen er indgået af:

Socialdemokratiet (A):

Venstre (V):

Det Konservative Folkeparti (C):

Socialistisk Folkeparti (F):

Enhedslisten (Ø):

Radikale Venstre (B):

Nye Borgerlige (D):

Danmarksdemokraterne (Æ):

Uden parti (UP):